

Eindejaarsprocedure Exact voor Windows

Versiedatum: 8 april 2004

Simon van Haerlemstraat 17
1962 VB Heemskerk
tel.: 0251 - 236 733
fax: 084 - 2220 789
e-mail: info@mt-support.nl
internet: www.mt-support.nl

Postbank 478971
HR Amsterdam 290 41309
BTW-nr. NL190132498B01

Met E-Account I/II is het mogelijk om meerdere boekjaren te openen zonder dat voorgaande boekjaren geheel of gedeeltelijk afgesloten worden. Dit betekent dat u in december boekingen in boekjaar 2005 kunt maken en dat u in januari of februari nog nagekomen boekingen van het boekjaar 2004 kunt ingeven en verwerken in dat betreffende boekjaar. Natuurlijk zult u daarvoor wel enige handelingen moeten verrichten, deze zullen hieronder worden beschreven. Ook wordt nader ingegaan op een aantal instellingen die van belang kunnen zijn.

Vorbereidingen

1. Alles journaliseren (verkoopfacturen, goederenmutaties, productie-journaalposten, enzovoort).
2. Controleer en corrigeer de boekingen
3. Maak een nieuwe grootboekrekening aan met omschrijving "Onverdeelde winst 2004" o.i.d. (het gaat om een balansrekening credit in rubriek Eigen Vermogen) en noteer deze via menu "Administratie inrichten / Financieel / Grootboek / Grootboekkoppelingen" in het veld "Saldo lopend boekjaar".
4. Maak een back-up van de administratiebestanden
5. Verwerk de financiële boekingen
6. Voer eventueel een herwaardering uit
7. Voer een consistentiecheck uit
8. Voer eventueel een kascontrole uit
9. Print de balans uit

1. Openen boekjaren, menu 'Financieel / Verwerken / Periodebeheer / Nieuw boekjaar openen'

Voordat u kunt beginnen met het openen van een nieuw boekjaar, dient u in ieder geval een goede back-up van uw administratie te hebben, voor het geval u het openen van het boekjaar ongedaan wil maken [Bestand / Back-up maken / teruglezen]. Ook moet u de instelling "Winst lopend jaar" in menu 'Administratie inrichten / Grootboek / Grootboekkoppelingen / tabblad Rekening' controleren op juistheid van de geselecteerde grootboekrekening. Mocht de rekening niet de juiste zijn, dan dient u dit hier te wijzigen, aangezien naar deze rekening het saldo van de Winst & Verliesrekening toe zal worden geschreven.

We gaan ervan uit dat op dit moment 2004 het hoogst geopende boekjaar is. Het boekjaar 2005 zal dus eerst aangemaakt moeten worden. Dit zal grotendeels vanzelf gaan als u het menupad 'Nieuw boekjaar openen' (Menu 'Financieel / Verwerken / Periodebeheer / Nieuw boekjaar openen') opstart. Het voorgaande boekjaar hoeft niet eerst afgesloten te worden om in een volgend boekjaar te kunnen boeken of verwerken.

Nadat u een back-up heeft gemaakt en de vraag "Hebt u een back-up gemaakt?" met "Ja" beantwoord heeft, ziet u "Resultaat rekening" staan. De resultaat rekening wordt gebruikt om het resultaat van het vorig jaar weg te schrijven. Deze rekening is de instelling "Winst lopend jaar" wat in het begin van dit stuk staat beschreven. Nadat u ook de begindatum van het boekjaar 2005 heeft ingegeven, kunt u vervolgens een verslag van de openingsbalans laten afdrukken.

Als u alle gegevens heeft beantwoord en daarna de vraag "Nieuw boekjaar openen: 2005?" met "Ja" beantwoord heeft, zullen alle relevante bestanden worden bijgewerkt en zal er een beginbalans voor boekjaar 2005 worden aangemaakt. Het is niet mogelijk een lager boekjaar te openen: als u 2004 als hoogst geopend boekjaar heeft dan zal het programma u ook vragen om 2005 te openen.

Geautoriseerd reseller van Exact Software en Grote Beer Software.
Gecertificeerd voor E-PAS (ECKP Manufacturing).

2. Pakket-instellingen [Menu - Financieel - Instellingen - Algemeen]

Nadat u het boekjaar 2005 heeft geopend verandert er een aantal zaken in het pakket. Hier vindt u een aantal instellingen die het werken met meerdere boekjaren zullen beïnvloeden:

Tabblad Algemeen - Boekjaar:

Het eerste en meest in het oog springende verschil vindt u al direct terug onder de keuze 'Boekjaar': hier staat immers welk boekjaar uw standaard boekjaar is. Het standaard boekjaar is dat boekjaar wat bijvoorbeeld automatisch opkomt als u boekingen gaat invoeren. Dit boekjaar kunt u bij het invoeren van boekingen altijd wijzigen. Het programma vereenvoudigt dus eigenlijk de handeling, want u hoeft immers niet meer elke keer een boekjaar in te geven. Op het moment dat u voornamelijk boekingen voor het boekjaar 2005 gaat maken moet u het standaard boekjaar dus veranderen in 2005.

Tabblad Proces - Verwerkingsverslag:

Elke boeking die u maakt in boekjaar 2004 (vorig boekjaar) zal automatisch een correctie op de, immers al aangemaakte, beginbalans van 2005 tot gevolg hebben. U kunt er voor kiezen deze transitorische mutaties op uw verwerkingsverslagen af te laten drukken. Als u dat wenst dan dient u bij 'Verwerkingsverslag' de keuze 'Transitorische mutaties afdrukken' aan te zetten. Als u deze instelling uit zet, dan ziet u deze mutaties niet op uw verwerkingsverslag terug, maar ze zullen natuurlijk wel aangemaakt worden.

Het volgende voorbeeld zal de boekingswijze die Exact in zo'n geval hanteert verduidelijken:

Situatie: De boekjaren 2004 en 2005 zijn geopend en er wordt een boeking gemaakt in 2004 waarbij alleen geboekt wordt op balansrekeningen.

Boekjaar 2004 Voorraad fl. 1200,-
Boekjaar 2004 Aan Crediteuren fl. 1200,-

Om de beginbalans van 2005 aan te passen zal Exact een transitorische boeking maken in periode 0. Deze zullen dus alleen op uw verwerkingsverslag afgedrukt worden als u de instelling 'Transitorische mutaties afdrukken' aan heeft staan.

Boekjaar 2005 Voorraad fl .1200,-
Boekjaar 2005 Aan Crediteuren fl. 1200,-

Als er gebruik gemaakt wordt van Winst- en Verliesrekeningen, dan zal ook het saldo winst vorig boekjaar op de beginbalans van 2005 aangepast moeten worden. Als voorbeeld de volgende boeking die gemaakt wordt in 2004:

Boekjaar 2004 Debiteuren fl. 1000,-
Boekjaar 2004 Aan omzet herenfietsen fl. 1000,-

In periode 0 van 2005 worden de volgende boekingsregels extra aangemaakt opdat ook de beginbalans van 2005 aangepast is:

Boekjaar 2005 Debiteuren fl .1000,-
boekjaar 2005 Winst lopend boekjaar fl .1000,-

De rekening die gebruik wordt om Winst lopend boekjaar aan te passen staat ingegeven bij de "Grootboek koppelingen" [Menu - Administratie inrichten - Financieel - Grootboek - Grootboek koppelingen]

Geautoriseerd reseller van Exact Software en Grote Beer Software.
Gecertificeerd voor E-PAS (ECKP Manufacturing).

3. Invoeren van boekingen tussen verschillende boekjaren

U kunt als u meerdere boekjaren heeft geopend zonder enige belemmering boekingen maken in elk gewenst boekjaar. Als u boekingen heeft die over twee boekjaren gesplitst moeten worden, dan dient u gebruik te maken van een dagboek met het type Reserveringen. In zo'n Reserveringsboek kunt u per boekingsregel aangeven op welk boekjaar de post betrekking heeft. Voor de afhandeling van zulke boekingen zal ook gebruik gemaakt worden van transitorische mutaties:

Situatie: De boekjaren 2004 en 2005 zijn geopend en u wilt een boeking maken waarbij de crediteuren in 2005 geboekt worden, maar de inkoopkosten drukken nog op boekjaar 2004.

U voert dan in:

Boekjaar 2004 Inkoopkosten fl. 500,-
Boekjaar 2005 Aan Crediteuren fl. 500,-

Het programma maakt tijdens de verwerking van deze boeking automatisch de volgende mutaties aan:

Boekjaar 2004 Inkoopkosten fl. 500,-
Boekjaar 2004 Aan Tussenrekening fl. 500,-

Boekjaar 2005 Tussenrekening fl. 500,-
Boekjaar 2005 Aan Crediteuren fl. 500,-

Omdat de inkoopkosten drukken op het resultaat van 2004, zal ook de beginbalans van 2005 in periode 0 gecorrigeerd moeten worden voor dit saldo:

Boekjaar 2005 Winst lopend boekjaar fl. 500,-
Boekjaar 2005 Aan Tussenrekening fl. 500,-

De handelswijze die gehanteerd wordt bij het boeken in het reserveringenboek is eigenlijk identiek aan wat er gebeurt als u een volledige boeking in een eerder geopend boekjaar maakt. Immers, ook daar wordt gebruik gemaakt van de rekening Winst lopend jaar die bij de Grootboekkoppelingen is ingegeven.

4. Afsluiten periodes [Menu - Financieel - Verwerken - Periodebeheer - Perioden afsluiten / heropenen]

Een boekjaar kan in dit menupad niet worden afgesloten, maar u kunt er wel voor zorgen dat er niet meer geboekt kan worden in alle of in bepaalde periodes. U kunt dit bewerkstelligen door per boekjaar, per periode in te geven dat er een bepaald dagboek afgesloten is. Als een dagboek afgesloten is kan er niet meer op geboekt worden totdat het betreffende dagboek weer geopend wordt.

5. Verwijderen boekjaren [Menu - Financieel - Verwerken - Bestandsbeheer - Gegevens verwijderen - Boekjaren verwijderen]

Net zoals u boekjaren kunt openen, kunt u ze ook verwijderen. Bij het verwijderen verwijdert u altijd het laagst geopende boekjaar. Uit het voorgaande mag al duidelijk zijn dat u niet verplicht bent om boekjaren te verwijderen, u kunt dit op elk gewenst moment doen. Er zijn een aantal zaken waaraan voldaan moet zijn alvorens een boekjaar verwijderd kan worden:

- Alle grootboekmutaties moeten verdicht zijn.
- Alle debiteurenmutaties moeten verdicht zijn, er mogen geen openstaande posten meer zijn die dateren uit het boekjaar wat u wilt verwijderen.
- Alle crediteurenmutaties moeten verdicht zijn, er mogen geen openstaande posten meer zijn die dateren uit het boekjaar wat u wilt verwijderen.

Advies: Maak vóór het verwijderen van een boekjaar eerst een back-up, bijvoorbeeld op CD, en bewaar die, samen met de CD met de Exact-software van de versie waarin de back-up is gemaakt, op een veilige plaats, zodat u de gegevens ook later nog kunt terughalen (bijvoorbeeld voor een belastingcontrole).

Geautoriseerd reseller van Exact Software en Grote Beer Software.
Gecertificeerd voor E-PAS (ECKP Manufacturing).

6. Verdichten mutaties [Menu - Financieel - Verwerken - Bestandsbeheer - Mutaties verdichten *]

Voordat u een boekjaar kunt verwijderen dient u uw mutaties te verdichten. In andere gevallen is dit niet verplicht. Als u geen boekjaar wilt verwijderen kan het verdichten toch een functie hebben, bijvoorbeeld als detailinformatie niet langer noodzakelijk is. Het verdichten van de mutaties op zich heeft weinig invloed op de beschikbare hoeveelheid schijfruimte. Het verlaagt wel het aantal regels in de mutatiebestanden, waardoor deze (wat) sneller benaderbaar zullen zijn.

Bij het verdichten van grootboekmutaties [Menu - Financieel - Verwerken - Bestandsbeheer - Mutaties verdichten - Grootboekmutaties] worden verschillende mutaties onder andere per grootboekrekening per periode gesaldeerd. De afzonderlijke mutaties worden dus samengevoegd tot één mutatie per periode. Hierna zullen de oorspronkelijke mutaties worden verwijderd uit het bestand.

Het verdichten van debiteuren en crediteuren mutaties [Menu - Financieel - Verwerken - Bestandsbeheer - Mutaties verdichten - Debiteurenmutaties / Crediteurenmutaties] saldeert alleen de volledig afgehandelde openstaande posten binnen het selectietraject wat u heeft opgegeven per debiteur (of crediteur) / boekjaar / periode / valutacode.

Tip: Als het vrijmaken van schijfruimte wenselijk is, kunt u via Verwijderen verwerkingsverslagen achteraf [Menu - Financieel - Verwerken - Verwerkingsverslag achteraf - Verwijderen] bekijken of oude verwerkingsverslagen kunnen worden verwijderd.

7. Afdrukken openstaande posten debiteuren

Het is in Exact mogelijk om openstaande postenlijsten uit te draaien op een bepaalde historische datum [Menu - Financieel - Debiteuren / Crediteuren - Openstaande posten - Overzicht historie]. Aangezien deze lijsten worden opgebouwd uit de debiteuren- en crediteurenmutaties, zullen zij alleen betrouwbaar zijn als u geen debiteuren- of crediteurenmutaties heeft verdicht. Als u dit wel heeft gedaan, is het verstandig om op 31 december of op een andere datum waarop u die lijst wil hebben, uw openstaande posten op de 'normale' wijze uit te printen.

Geautoriseerd reseller van Exact Software en Grote Beer Software.
Gecertificeerd voor E-PAS (ECKP Manufacturing).

Eindejaarsactiviteiten Exact voor Windows E-Voorraad 2004/2005

1. Inventariseren

In E-Voorraad kunt u tellingen invoeren naar aanleiding van een inventarisatie. Deze tellingen kunt u in absolute of te muteren aantallen invoeren. Bovendien kunt u ze per vandaag of op een datum in het verleden (dag van inventarisatie) invoeren. Hieronder staan enkele tips en adviezen hoe u de inventarisatie kunt voorbereiden en uitvoeren.

De voorbereiding

Binnen de Exact programmatuur wordt ervan uitgegaan dat de plankvoorraad de voorraad is die fysiek in het magazijn aanwezig is. De plankvoorraad (PV) wordt berekend uit de werkelijke voorraad (WV), het aantal ontvangen, d.i. alle ingevoerde, maar nog niet gejournaliseerde goederenmutaties (OV), het aantal nog te factureren, d.i. het aantal in de facturen die nog niet definitief zijn afgedrukt (NTF) en voorraad in bewerking (ViB) volgens de formule: $PV = WV + OV - NTF - ViB$.

Indien in uw bedrijf de goederen op een ander moment ontvangen of uitgegeven worden dan in Exact is voorzien, dient u op te passen bij het inventariseren. Immers, de kans bestaat dat u goederen telt die volgens E-Voorraad reeds zijn uitgeleverd, of dat u goederen niet telt die volgens het systeem nog op voorraad zijn. Zorg er daarom voor dat de administratieve situatie overeenkomt met de werkelijke, fysieke situatie, voordat u gaat inventariseren. Dit bereikt u door artikelen die ontvangen of uitgegeven zijn ook als zodanig te boeken. En verder (afhankelijk van uw pakketsamenstelling):

- door bij nog niet uitgeleverde orders de pakbon nog niet definitief af te drukken;
- door van orders die wel zijn uitgeleverd de pakbon wel definitief af te drukken of de factuur in te voeren;
- door artikelen die uitgegeven zijn door boekingen vanuit E-Project, deze boekingen in E-Project te verwerken;
- door stuklijsten in bewerking te nemen als de onderdelen ook daadwerkelijk uitgegeven worden.
- door productieorders vrij te geven als de materialen ook daadwerkelijk uitgegeven worden.

Indien bovenstaande niet mogelijk of voor uw onderneming niet praktisch is, dan dient u zich bewust te zijn van de mogelijke afwijkingen die kunnen ontstaan en dient u hiermee bij het aanpassen van de plankvoorraad rekening te houden.

Om te zorgen dat uw bestanden technisch in orde zijn, wordt u aangeraden een consistentie controle uit te voeren en zonodig ook te herstellen. Middels de volgende stappen kunt u deze controle zelf uitvoeren:

- [Facturering - Proces - Correctiefuncties - Facturen controleren]
- [Orderadministratie - Proces - Correctiefuncties - Orders controleren]
- [Voorraadbeheer - Proces - Correctiefuncties - Voorraadposities controleren] / [...herstellen]

Inventariseren

Een handig hulpmiddel bij het inventariseren is de inventarisatielijst, die u kunt afdrukken via menupad [Voorraadbeheer - Uitvoer - Inventarisatielijst] U kunt daarbij naar wens de voorraadaantallen wel of niet afdrukken. Het afdrukken van de aantallen houdt het risico in zich dat de medewerker die de telling uitvoert aan de hand van de inventarisatielijst geneigd kan zijn naar het 'antwoord toe te rekenen'.

Als u ervoor kiest de voorraadaantallen toch af te drukken, dan kunt u die laten afdrukken in inkoopverpakkingen of in verkoopverpakkingen. Afgedrukt wordt dan het aantal artikelen per locatie per magazijn. Advies: print de lijst in verkoopverpakkingen, aangezien de correctietellingen ook in verkoopverpakkingen ingevoerd moeten worden. De inventarisatielijst moet gemaakt worden op het moment dat u wilt gaan tellen! Het is niet mogelijk een lijst te maken voor een moment in het verleden!

U kunt natuurlijk ook naar eigen inzicht een overzicht maken met de gewenste gegevens als u over Crystal Reports beschikt. Het standaardoverzicht kan ook geëxporteerd worden (om in een ander pakket te bewerken).

Geautoriseerd reseller van Exact Software en Grote Beer Software.
Gecertificeerd voor E-PAS (ECKP Manufacturing).

Plankvoorraad aanpassen

Indien er tijdens de inventarisatie een verschil geconstateerd wordt, kunt u de administratieve voorraad aanpassen door een telling in te voeren. Tellingen voert u in verkoopverpakkingen in via [Voorraadbeheer - Invoer - Correctietellingen - Aantal *]. U kunt ervoor kiezen om eerst uw gehele voorraadadministratie en de bijbehorende voorraadrekeningen op nul te stellen, om daarna de juiste aantallen in te voeren. Dit nulstellen is echter niet noodzakelijk. Indien u de getelde aantallen wilt invoeren, kiest u voor ingave in absolute aantallen. Anders kiest u voor ingave in te muteren aantallen waarbij het verschil tussen de administratieve voorraad op de inventarisatielijst en de getelde voorraad tijdens de inventarisatie ingegeven wordt. Beide soorten tellingen kunt u per heden, dat wil zeggen de systeemdatum, of op een datum in het verleden invoeren.

In het voorloopscherm wordt een grootboekrekening gevraagd. Deze rekening is de tegenrekening van de voorraadrekening. Doorgaans is dit een resultatenrekening waarop de kosten / opbrengsten van de telling terecht komen (kostprijsrekening). In het ingave scherm wordt de plankvoorraad getoond per vandaag, of de plankvoorraad op de ingegeven datum in het verleden. Nadat de aantallen ingegeven zijn, dienen deze definitief te worden afgedrukt [Voorraadbeheer - Uitvoer - Correctietelling] en tenslotte gejournaliseerd [Voorraadbeheer - Proces - journaliseren - Goederenmutaties - Journaalposten aanmaken].

De verschillende methoden staan hierna beschreven. U kunt zelf een methode kiezen die het beste aansluit op uw situatie.

- *Nulstellen plankvoorraad*

Er wordt automatisch een telling aangemaakt gelijk aan de plankvoorraad op dat moment zodat de plankvoorraad dan nul is. Nadat alle mutaties op deze artikelen zijn gejournaliseerd of verwerkt, en de boekingen in E-Account zijn verwerkt, behoren de voorraadrekening en alle voorraadgrootheden ook op nul te staan. Wanneer gebruiken: Het nulstellen is met name handig indien u al uw voorraadrekeningen en voorraadgrootheden wilt opschonen. De tellingen die na deze functie worden ingevoerd zullen gelijk zijn aan het aantal dat geteld is, zodat deze gemakkelijk te herleiden zijn. Als na deze actie het saldo op de voorraadrekeningen niet nul dient dit saldo (in overleg met uw accountant) te worden weggeboekt naar de juiste kostprijsrekeningen.

- *Ingave absolute aantal (per vandaag)*

Bij het ingeven van de telling geeft u het aantal in dat u geteld heeft. De programmatuur bepaalt zelf aan de hand van de huidige plankvoorraad hoe groot de mutatie moet zijn om het ingegeven aantal te bereiken. De datum van de telling is gelijk aan de systeemdatum.

- *Ingave te muteren aantal (per vandaag)*

Bij de ingave van de telling geeft u het verschil weer tussen de inventarisatie en de inventarisatielijst. De aangemaakte telling is gelijk aan het ingegeven aantal. De datum van de telling zal gelijk zijn aan de systeemdatum.

Let op: Indien u tussen het maken van een inventarisatielijst en het invoeren van de tellingen voorraadmutaties invoert, kan de getoonde huidige voorraad afwijken van de voorraad op de inventarisatielijst.

- *Ingave absolute aantal in het verleden en Ingave van te muteren aantal in het verleden*

Deze opties zijn vergelijkbaar met 'Ingave absolute aantal per vandaag' resp. 'Ingave te muteren aantal per vandaag'.

Let op: Om de plankvoorraad in het verleden goed te kunnen bepalen, dient u, voordat u deze methode gebruikt, eerst alle mutaties te verwerken in de volgende functies (afhankelijk van uw pakketsamenstelling): Afdrukken facturen [Facturering - Uitvoer - Facturen], Aanmaken journaalposten facturen [Facturering - Proces - Journaliseren - Facturen journaliseren], Gereed melden [Voorraadbeheer - Proces - Samengestelde artikelen - Gereedmelden]. Verder is het belangrijk dat van alle afgedrukte orders facturen zijn aangemaakt. Dit is afhankelijk van de pakketinstelling Aanmaken factuurregels [Inrichten administratie - Logistiek - instellingen - Order - Algemeen - Tabblad Uitvoer]. Indien aan voorgaande niet is voldaan, wijkt de getoonde plankvoorraad op de datum af van de werkelijke plankvoorraad op die datum. Dit kan de voorraadmutatie beïnvloeden die wordt aangemaakt bij Ingave van absolute aantal in het verleden. Verder kan het zijn dat, indien u met E-Uitgifte handmatige uitgiffen doet, de plankvoorraad is afgenomen door een uitgifte op order. Ook dit zal de berekende plankvoorraad in het verleden beïnvloeden. De getoonde plankvoorraad op de datum wijkt af van de inventarisatielijst indien er een mutatie is ingegeven met een datum die voor de datum ligt waarop de inventarisatielijst is gemaakt.

2. Prijzen wijzigen

Er kunnen verschillende redenen zijn om artikelprijzen te wijzigen. Uw leverancier kan zijn verkoopprijzen verhoogd hebben, of u wilt zelf de waarderingsprijs veranderen. Afhankelijk van uw voorraadwaarderingsmethode, heeft een wijziging in de gemiddelde inkoopprijs (GIP) of vaste verrekenprijs (VVP) effect op de waarde van de voorraad. Het is noodzakelijk om prijsverschillen in waarderingsprijzen te boeken naar een winst&verliesrekening. Er hoeven geen journaalposten te worden aangemaakt als de verkoopprijs wordt gewijzigd. In het menu [Voorraadbeheer - Artikelen – Prijswijzigingen] zijn diverse methoden voor het wijzigen van prijzen voorhanden.

3. Voorraadwaardering, aansluiting tussen E-Account en E-Voorraad

De voorraadwaardering in E-Voorraad [Voorraadbeheer - Info - Voorraadwaarde - Voorraadwaarde] dient gelijk te zijn aan het totaal van de gezamenlijke voorraad-grootboekrekeningen in E-Account na verwerken van alle boekingen. Dit blijkt in de praktijk niet altijd te kloppen. De meest voorkomende oorzaken hiervoor zijn hieronder weergegeven. Zo mogelijk is er een oplossing gegeven.

A. Oorzaak: De journaalpost voor de artikelmutatie wordt gemaakt op de grootboekrekening voorraad uit de artikelgroep. De gekoppelde voorraadrekeningen bij de artikelgroepen zijn niet juist zodat de journaalposten op de verkeerde rekeningen komen.

Oplossing: Controleer de aan de artikelgroepen gekoppelde voorraadrekeningen.

B. Oorzaak: In het overzicht 'Voorraadwaardering' kan gekozen worden voor verschillende waarderingsmethoden. De journaalposten worden gemaakt op basis van de waarderingsmethode uit de pakketinstellingen [Inrichten administratie - Logistiek - Instellingen - Voorraad - Algemeen - tabblad Journaal keuze Voorraadwaardering].

Oplossing: Geef dezelfde voorraadwaarderingsmethode in als bij de instellingen staat.

C. Oorzaak: In het overzicht 'Voorraadwaardering' wordt geen rekening gehouden met handmatige boekingen op de voorraadrekeningen.

Oplossing: Controleer de voorraadrekeningen op handmatige boekingen.

D. Oorzaak: Wijzigingen in de waarderingsprijs dienen gejournaliseerd te zijn.

Oplossing: Controleer of alle journaalposten via 'Verwerken handmatige voorraadmutaties' [Voorraadbeheer - Proces - Journaliseren - Prijswijzigingen - Journaalposten aanmaken] zijn aangemaakt.

E. Oorzaak: Het overzicht 'Voorraadwaardering' neemt aan dat alle verkoopfacturen gejournaliseerd zijn.

Oplossing: Controleer of alle facturen gejournaliseerd zijn [Facturering - Proces - Journaliseren - Overzicht journaalposten].

F. Oorzaak: In E-Account kunnen boekingen verwijderd of gewijzigd zijn die zijn aangemaakt vanuit de logistieke pakketten.

Oplossing: Om dit te controleren zal aan de hand van de verslagen van Aanmaken journaalposten vergeleken moeten worden of alle aangemaakte boekingen in E-Account staan.

G. Oorzaak: Als E-Voorraad en E-Account niet gelijktijdig zijn aangeschaft, bestaat de kans dat de voorraadadministratie en de financiële administratie niet met elkaar in overeenstemming zijn gebracht.

Oplossing: Het gelijktrekken van de voorraad rekening gebeurt doorgaans door een boeking in E-Account. Probeer deze boeking te achterhalen. Anders zal deze handmatige boeking alsnog gemaakt moeten worden.

H. Oorzaak: Het aantal uit het overzicht 'Voorraadwaardering' dient overeen te komen met het aantal artikelmutaties waarvoor daadwerkelijk journaalposten aangemaakt zijn (mutaties met status J: gejournaliseerd of H: historisch; zie hiervoor het overzicht [Voorraadbeheer - Artikelen - Artikelmutatiekaart - Artikelmutaties]).

Oplossing: Controleer het aangegeven overzicht. Indien hier een verschil is, dient u contact op te nemen met de helpdesk van Exact.

I. Oorzaak: Er wordt gewerkt met niet-voorraadartikelen [Voorraadbeheer - Artikelen - Artikelbeheer] of [Administratie inrichten - Logistiek - Artikelgegevens - Artikelbeheer]. De instelling 'Boek niet voorraad art. op rek.' pad: [Inrichten administratie - Logistiek - Instellingen - Voorraad - Algemeen - tabblad Journaal] staat op 'Voorraad'. In dit geval zal bij ontvangsten van deze artikelen op de voorraad rekening geboekt worden, maar bij verkopen wordt de voorraad rekening niet afgeboekt. Bij niet-voorraad artikelen wordt de journaalpost 'Kostprijs / aan voorraad' niet aangemaakt.

Oplossing: Controleer of er niet-voorraad artikelen zijn met behulp van de selecties en hoe deze geboekt worden volgens de instellingen. Indien deze op de voorraad rekening geboekt worden, dient de voorraad rekening handmatig aangepast te worden.

J. Oorzaak: Indien er gefactureerde bedragen zijn verwijderd [Facturering - Proces - Journaliseren - Gefactureerde bedragen verwijderen], dan heeft er wel een uitgifte plaats gevonden zonder dat dit financieel verantwoord is. Hiermee wordt de financiële voorraad hoger dan de voorraad administratie.

Oplossing: Controleer in het verkoopboek of er factuurnummers ontbreken. De factuurnummers worden gebruikt als boekstuknummers in het verkoopboek. Indien dit het geval is, zal de voorraad rekening handmatig gecorrigeerd moeten worden.

K. Oorzaak: Indien er wordt gewerkt met E-Uitleen: op het moment dat de VVP wordt gewijzigd terwijl het artikel is uitgeleend, wordt de rekening 'Prijnsverschillen' bijgewerkt. Als het artikel terug ontvangen wordt, wordt het voor de nieuwe VVP binnengebracht, maar er blijft een verschil op de rekening prijsverschillen staan.

Oplossing: Het bedrag op de rekening prijsverschillen moet ten laste van de voorraad rekening gebracht worden.

L. Oorzaak: Er zijn tellingen gemaakt waarbij als tegenrekening de voorraad rekening is gebruikt. Deze voorraad mutatie geeft een opboeking en een afboeking op dezelfde voorraad rekening. Per saldo verandert deze rekening niet, maar de werkelijke voorraad wordt wel aangepast. Deze nulboeking is niet meer terug te vinden in de financiële administratie.

Oplossing: Maak handmatig de juiste boeking aan.

M. Oorzaak: De voorraad rekening bij de artikelgroep is in de loop van het jaar veranderd, waardoor een deel van de boekingen op een andere rekening staan.

Oplossing: Er kan alleen gecontroleerd worden aan de hand van de journaalverslagen of er in het verleden op een andere rekening voorraad mutaties geboekt is. Er zal dan handmatig gecorrigeerd moeten worden.

N. Oorzaak: Bij het gereed melden van negatieve aantallen [Voorraadbeheer - Proces - Samengestelde artikelen - Gereedmelden] terwijl volgens de GIP gewaardeerd wordt, wordt de voorraad rekening van het samengestelde artikel afgeboekt volgens de gezamenlijke waarde van de onderdelen. Deze waarde is niet per definitie gelijk aan de GIP van het samengestelde artikel.

Oplossing: Maak handmatig de juiste boeking aan.

O. Oorzaak: Er zijn voorraad boekingen gejournaliseerd die in een ander boekjaar terecht komen. De balans maakt wel onderscheid per boekjaar, het overzicht van de voorraad waardering niet.

Oplossing: Ook hier dienen de boekingen gecontroleerd te worden. Voorkom echter het journaliseren van voorraad mutaties die in een ander boekjaar in de financiële administratie terecht komen dan het jaar van ontvangst.

P. Oorzaak: De voorraad waardering is Fifo en het komt voor dat er geen vrije partijen zijn op het moment dat de facturen afgedrukt worden. De voorraad rekening wordt dan afgeboekt tegen de laatst bekende fifo prijs. Bij een negatieve waarde kan geen fifo waarde bepaald worden en komt geen waarschuwing dat dit niet mogelijk is.

Oplossing: Met de functie Herwaarden voorraad [Voorraadbeheer - Proces - Correctiefuncties - Fifo - Herwaarden] wordt een vergelijking gemaakt tussen het totaal der partijen en de grootboek rekening. U kunt automatisch een boeking aan laten maken om het verschil te herstellen.

Q. Oorzaak: Bij de pakketinstellingen ([Inrichten administratie - Logistiek - Instellingen - Voorraad - Algemeen - Tabblad proces] staat de instelling Prijsverschillen op N en er zijn artikelen waarvan de VVP op nul staat. De voorraadwaardering is volgens VVP. De voorraadrekeningen worden geboekt tegen de inkoopprijs van het artikel, voor zover bekend. Bij correctietellingen wordt de inkoopprijs van de hoofdleverancier gebruikt. Bij verkopen wordt de voorraadrekening niet afgeboekt. Op het waarderingsoverzicht wordt als waarderingprijs de VVP, dus nul, gekozen.

Oplossing: In dit geval is het moeilijk de werkelijke voorraadwaarde vast te stellen. Deze zal in ieder geval middels een handmatige boeking gecorrigeerd moeten worden. Zet de instelling bij Prijsverschillen echter op J indien u niet bij alle artikelen de VVP vult.

R. Oorzaak: De VVP van een artikel is gewijzigd bij Onderhoud artikelen [Voorraadbeheer - Artikelen - Artikelbeheer] terwijl er van dat artikel nog niet-gejournaliseerde ontvangsten waren. Er wordt een journaalpost gemaakt van (werkelijke voorraad + aantal ontvangen) x wijziging in de VVP. Bij het journaliseren van de ontvangsten wordt de oude VVP gebruikt. Er kan een verschil ontstaan indien voordat de ontvangsten zijn gejournaliseerd het waarderingsoverzicht wordt opgevraagd.

Oplossing: Alle mutaties die op het moment van het wijzigen van de VVP nog niet gejournaliseerd waren, dienen alsnog gejournaliseerd te worden.

S. Oorzaak: De VVP van een artikel is gewijzigd bij Onderhoud artikelen [Voorraadbeheer - Artikelen - Artikelbeheer] terwijl er van dat artikel nog niet-gejournaliseerde ontvangsten waren. Er wordt een journaalpost gemaakt van (werkelijke voorraad + aantal ontvangen) * wijziging in de VVP. Bij het journaliseren van de ontvangsten wordt de oude VVP gebruikt. Er kan een verschil ontstaan indien de ontvangsten die bij het wijzigen van de VVP aanwezig waren worden verwijderd.

Oplossing: De voorraadrekening dient handmatig te worden gecorrigeerd voor het aantal uit de verwijderde ontvangsten x wijziging in de VVP.

T. Oorzaak: Van de gereedgemelde artikelen uit E-Stuklijst wordt geen journaalpost gemaakt als gevolg van een instelling [Inrichten administratie - Logistiek - Instellingen - Voorraad - E-Stuklijst keuze journaalposten.]. De werkelijke voorraad wordt echter wel geboekt.

Oplossing: Er dienen handmatige mutaties aangemaakt te worden op de voorraadrekening.

Voorraadwaardering op datum

Het overzicht Voorraadwaardering op datum [Voorraadbeheer - Info - Voorraadwaardering - Voorraadwaarde op datum] is niet geschikt om de balanswaarde van de voorraad in het verleden te bepalen! Dit komt doordat dit overzicht is gebaseerd op de ontvangstdatum en niet op de datum van journaliseren. De datum van het journaliseren wordt niet bijgehouden. In dit overzicht worden bovendien ook niet-gejournaliseerde ontvangsten en tellingen meegerekend, maar de niet-gejournaliseerde verkoopfacturen weer niet. Het is binnen de Exact programmatuur niet mogelijk om de balanswaarde van de voorraad in het verleden te bepalen!

Tips voor een betere aansluiting

Enkele tips om waarderingsverschillen tussen E-Voorraad en E-Account te voorkomen:

- Voorkom de reeds eerder genoemde oorzaken van waarderingsverschillen.
- Voorkom directe boekingen op de voorraadrekeningen door de betreffende rekeningen te blokkeren bij onderhoud grootboekrekeningen.
- Gebruik boekstuknummers uit E-Voorraad zodat u achteraf eenvoudiger boekingen kunt terug vinden (pad: Inrichten administratie - Logistiek - Instellingen - Voorraad - Algemeen - tabblad Proces].
- Leg per artikelgroep aparte voorraadrekeningen aan zodat u eenvoudiger verschillen kunt terugzoeken.
- Leg (per magazijn) een apart voorraadmemoriaal dagboek aan waarin alle voorraadboekingen terecht komen.

3. Historisch maken van mutaties

Bestellingen, ontvangsten en inkoopfacturen waarop geen wijzigingen meer plaats hoeven te vinden, kunt u het beste regelmatig historisch maken. Dit is mogelijk via de keuze Historisch maken. Hierbij kunt u kiezen tussen handmatig en automatisch voor bestellingen, ontvangsten of inkoopfacturen. Bij het Automatisch historisch maken [Voorraadbeheer- Proces - Historisch maken - Automatisch] zijn alleen de mutaties die gejournaliseerd en volledig gekoppeld zijn te selecteren. U wordt aangeraden deze functie regelmatig te gebruiken. Mutaties die niet bij Automatisch historisch maken verschijnen zijn nog niet volledig gekoppeld of gejournaliseerd. U kunt deze mutaties alsnog handmatig historisch te maken. Na het historisch maken kunnen de mutaties niet meer gekoppeld worden. Indien u over E-Voorraad I beschikt, worden de bestellingen en inkoopfacturen automatisch verwijderd bij het historisch maken.

4. Grootboekrekeningen NOF/NOG

De grootboekrekeningen Nog te Ontvangen Inkoopfacturen (NOF) en Nog te Ontvangen Goederen (NOG) worden gebruikt om financieel gezien de koppeling tussen ontvangsten en facturen tot stand te brengen. Bij het koppelen en journaliseren van facturen en ontvangsten worden de rekeningen NOF en NOG tegen elkaar afgeboekt. Om een juist inzicht te krijgen in de nog te leggen koppelingen en/of in de mutaties die nog geboekt moeten worden, kunt u gebruik maken van de overzichten 'Financieel NOF/NOG' [Voorraadbeheer - Invoer - Te ontvangen factureren / goederen]. In deze overzichten staan zowel de vrije als de gejournaliseerde ontvangsten en inkoopfacturen waaraan nog geen inkoopfactuur respectievelijk ontvangst gekoppeld is. Indien de grootboekrekeningen NOG/NOF een bedrag vertonen, kan deze worden afgeboekt:

- door de (gejournaliseerde) ontvangsten en facturen te koppelen, ofwel
- door deze mutaties handmatig historisch te maken

Indien u kiest voor het historisch maken van gejournaliseerde, niet geheel gekoppelde mutaties, zal om een grootboekrekening gevraagd worden. Op deze rekening zullen de rekeningen NOF/NOG afgeboekt worden. MT Support heeft diverse maatwerk-reports beschikbaar, waarmee een beter inzicht verkregen kan worden in de koppeling van inkooptransacties.

5. Archiveren en verdichten van mutaties

Het ontvangstenbestand kan snel groeien. Om deze groei te beheersen, kunt u het bestand archiveren [Voorraadbeheer - Proces - Historische goederenmutaties - Archiveren]. Alle historisch gemaakte goederenmutaties binnen het opgegeven traject zullen worden verplaatst naar een archiefbestand.

Als dit archiefbestand te groot wordt of er staan teveel gegevens in van oude boekjaren, dan kunt u verdichten [Voorraadbeheer – Proces – Verdichten]. Hierbij wordt van de artikelmutaties binnen een selectietraject één enkele mutatie gemaakt. Verdichten kunt u doen per boekjaar, per periode, per maand of per week. Alleen de gearchiveerde ontvangsten zullen worden verdicht. Let op: Zorg ervoor dat de bij de ontvangsten behorende bestellingen en facturen ook gearchiveerd zijn voordat u gaat verdichten!

7. E-Voorraad boekingen in twee boekjaren

Het is mogelijk om vanuit E-Voorraad journaalposten aan te maken in verschillende boekjaren. U dient daartoe bij de pakketinstellingen [Inrichten administratie- Logistiek - Instellingen Voorraad algemeen - tabblad Financieel] de instelling Boekjaar opvragen op Ja te zetten. Bij het boeken van ontvangsten of inkoopfacturen kunt u dan het boekjaar opgeven. Het standaardboekjaar uit de pakketinstellingen [Inrichten administratie - Financieel - Instellingen - Algemeen - tabblad algemeen] wordt standaard voorgesteld.

8. Inzicht in de plankvoorraad in de tijd

Als u inzicht wilt krijgen in het voorraadverloop in de tijd, of de plankvoorraad op een zeker tijdstip in het verleden, dan kunt u gebruik maken van het overzicht Voorraad in de tijd [Voorraadbeheer - Goederenstroom - Info - Plankvoorraad in de tijd]. In dit overzicht worden alle mutaties binnen een bepaald datumtraject getoond van een artikel. Bij de keuze vanaf datum dient u een datum in te geven die voor of op de systeemdatum ligt. Bij "Tot en met datum" geeft u een datum in die op of na de systeemdatum ligt. Op basis van de mutaties wordt de plankvoorraad na de betreffende mutatie berekend.

Geautoriseerd reseller van Exact Software en Grote Beer Software.
Gecertificeerd voor E-PAS (ECKP Manufacturing).